

Sygn. akt II Ka 350/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2022r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Agata Kowalska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Paulina Jarczak

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2022 r.

sprawy **A. C.**

oskarżonej z art. 216 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika oskarżycieli prywatnych,

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 16 lutego 2022 r. sygn. akt II K 221/21

I. wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od oskarżycieli prywatnych E. C. i P. C. na rzecz Skarbu Państwa po 60 złotych tytułem opłaty za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 350/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 16 lutego 2022 r., sygn. II K 221/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny – pełnomocnik oskarżycieli prywatnych

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
----		-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiążle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<p>Mający wpływ na treść orzeczenia <u>błąd w ustaleniach faktycznych</u>, będący skutkiem naruszenia przepisów postępowania w stopniu mającym wpływ na treść orzeczenia, tj. <u>art. 4 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk</u>, polegający na:</p> <p>a) nieprawidłowym przyjęciu, iż w zakresie czynu pierwszego z dnia 16 listopada 2020 roku (pkt 1 wyroku) A. C. nie działała w zamiarze, aby treści zniewagi dotarły do pokrzywdzonych, w sytuacji gdy prawidłowa ocena dowodów, w tym okoliczności sprawy (z których wynika, że oskarżona była w sporze nie tylko z mężem, ale i z jego rodzicami) prawidłowym jest ustalenie, że obelżywe i wulgarne słowa wypowiedane przez oskarżoną w obecności M. C. były wypowiedane w zamiarze, aby dotknąć także zaangażowanych w spór teściów, tym samym A. C. wypowiadała te słowa w zamiarze, aby dotarły do oskarżycieli prywatnych;</p> <p>b) nieprawidłowym przyjęciu, że w zakresie czynu pierwszego z dnia 21 lutego 2021 roku (pkt 2 wyroku), A. C. nie znievażyła P.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	C., w sytuacji gdy w z obiektywnie ocenionych dowodów, w tym zeznań oskarżycieli prywatnych i M. C. wynika, że oskarżona w tym dniu w miejscowości P. znieważyla P. C.;	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Autor apelacji dwie odrębne kategorie względnych przesłanek odwoławczych z art. 438 pkt 2 i 3 kpk zamieścił w jednym zarzucie, co było niezasadne, przy rozważeniu treści przytoczonej przez niego argumentacji. Przytaczanie kilku przepisów procesowych bez konkretyzacji zarzucanych uchybień, pod względem mnogości poruszonych kwestii przedstawiające się dość skromnie, nie potęgowało mocy wniesionego środka odwoławczego. Był to jedynie zabieg redakcyjny. Sąd Okręgowy nie stwierdził bowiem, aby zaskarżony wyrok zapadł z obrazą przepisów art. 4 kpk, art. 7 kpk i art. 410 kpk, bądź by wydano go przy przyjęciu wadliwych ustaleń faktycznych. Do tych bowiem Sąd ad quem nie miał zastrzeżeń. Oprócz tego, kontrargumenty, trafne spostrzeżenia i uwagi wobec tez pełnomocnika oskarżycieli prywatnych przedstawionych w apelacji odszukać można było już w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, w którym Sąd a quo odniósł się do nich dość szczegółowo. Oś wniesionej apelacji nie zawierała w sobie niczego nowego, żadnej nieznannej dotychczas problematyki, uchybień stricte proceduralnych, dodatkowych kwestii, których wyrokując nie dostrzegłby Sąd Rejonowy.</p>		

Przechodząc do rzeczy, co do podpunktu a) zarzutu – Sąd I instancji słusznie zwrócił uwagę, iż przepis art. 216 § 1 kk przewiduje 3 sytuacje, w jakich sprawca może dopuścić się znieważenia. Pierwsza – w obecności pokrzywdzonego, tj. zniewaga bezpośrednia. Druga – pod nieobecność pokrzywdzonego, niejako zaocznie, lecz publicznie. Trzecia – pod nieobecność pokrzywdzonego, w zamiarze aby zniewaga do niego dotarła. W sprawie niniejszej w grę mogła wchodzić jedynie trzecia postać zniewagi. Słowa wypowiedziane przez oskarżoną, zarejestrowane na nagraniu, padły podczas rozmowy z mężem, w ich domu, podczas kłótni małżonków. Analiza czynności sprawczej oskarżonej A. C. pod kątem wyczerpania znamion zarzucanego jej przestępstwa została przeprowadzona prawidłowo, a Sąd a quo trafnie ustalił, że nie działała ona w zamiarze, aby jej słowa dotarły do pokrzywdzonych (teściów). Aby podzielić tok rozumowania apelującego, należałoby przyjąć, że M. C. wszystkie swoje prywatne rozmowy z żoną nagrywał, nadto, że owe nagrania pokazywał każdorazowo rodzicom, co pozostawało sprzeczne z art. 7 kpk, doświadczeniem życiowym oraz standardami postępowania w społeczeństwie, jednakowo zarówno w jego konserwatywnych, postępowych, patologicznych, jak i przykładowych warstwach. Jeśli już, tego rodzaj sytuacji są odstępstwem od normy, nawet w związkach w fazie rozpadu, sugerującym funkcjonowanie małżeństwa quasi grupowego z decydującym zdaniem rodziców stron, nie pozwały zatem przyjąć po stronie oskarżonej świadomości co do przekazania treści rozmowy kolejnym osobom. Twierdzenie

tego rodzaju pozostawało sprzeczne z doświadczeniem życiowym i nielogiczne, a przez to sprzeczne z art. 7 kpk. Podobnie jak domaganie się ścigania przy wzajemności negatywnych uwag i oskarżeń o niewłaściwe postępowanie, mających kontekst jedynie moralny i subiektywny. Wszakże, inicjatywa złożenia prywatnego aktu oskarżenia wyszła od M. C. i w ocenie jego depozycji nie pozostawało to bez znaczenia. Przedmiotowa sprawa nie jest pierwszą jaka toczyła się między stronami.

Co po podpunkcie b) – przeciwwagą dla relacji oskarżycieli prywatnych był dowód w postaci nagrania tego samego zdarzenia, którego dotyczył zarzut z pkt 2 aktu oskarżenia, przedstawiony w toku postępowania przez oskarżoną. Na nagraniu tym nie zarejestrowano ani obraźliwych słów, ani gestu. Ocena dowodu w postaci nagrania każdorazowo musi być wyważona. Jak wynika z pisemnych motywów wyroku do tegoż dowodu Sąd a quo podszedł należycie, analizując go zgodnie z art. 7 kpk (k. 105 verte), czego z kolei nie można było powiedzieć o apelującym, który postulował oparcie skazania wyłącznie na tym, co zeznali oskarżyciele prywatni, próbując jednocześnie przeforsować tezę, jakoby oskarżona znieważyla ich szeptem, dlatego też tej wypowiedzi nie zarejestrowano na nagraniu. Sąd Rejonowy powołując się na zasadę bezpośredniości i możliwość obserwacji na S. rozpraw relacjonujących stron, wskazał na przejawy zaognionego konfliktu między stronami i relacjonowanie przez nich zdarzeń i zachowań, przekraczających ramy niniejszego postępowania, a mających cechy sporu stricte cywilnego –

<p>rozwodowego oraz kwestii opieki nad małoletnim dzieckiem, w którym grupa świadków opowiada się za określonym małżonkiem. Przedstawione wyżej argumenty wespół i przy uwzględnieniu tła zdarzenia, nie pozwalały na obdarzenie przez Sąd Rejonowy relacji M., E. i P. C. wiarą i Sąd I instancji zasadnie tego nie uczynił. Przy uwzględnieniu stanu dowodów zgromadzonych w sprawie niniejszej nie sposób było poczynić ustaleń faktycznych dotyczących wypełnienia przez oskarżoną znamion zarzucanych jej przestępstw prywatnoskargowych, a sytuacja oskarżycieli prywatnych nie wymagała ochrony prawa karnego, przy przenoszeniu nieporozumień małżeńskich i rodzinnych na proces stricte karny, w sytuacji, w której osią sporu między stronami były i są nadal kwestie cywilistyczne.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>- o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji;</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Bezzasadność zarzutu warunkowała bezzasadność wniosku.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>2.</p>	<p><u>Naruszenie art. 216 § 1 kk,</u> poprzez uznanie, że zachowanie oskarżonej z dnia 16 listopada 2020 r. nie stanowi przestępstwa z art. 216 § 1 kk, w sytuacji gdy</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>

	A. C. działała w zamiarze, aby wulgarne i obelżywe słowa dotarły do oskarżycieli prywatnych.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>W zarzucie tym w istocie skarżący miał zastrzeżenia do ustaleń faktycznych poczynionych w I instancji, a nie obraży prawa materialnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego od lat wskazuje się, iż zamiar oskarżonego należy do kategorii ustaleń faktycznych (por. m.in. wyrok SN z dnia 12 października 2020 r., sygn. II KK 363/19, LEX nr 3077376). Dodatkowo zamiar oskarżonej A. C. (a właściwie jego brak) Sąd Okręgowy omówił już w poprzedniej rubryce.</p> <p>W postępowaniu karnym zarzut obraży prawa materialnego, polegający na przypisaniu oskarżonemu konkretnego przestępstwa, nie może być podnoszony jako zarzut skutkowy, odmiennie aniżeli w postępowaniu odwoławczym cywilnym. Zarzut obraży prawa materialnego uzasadniony jest jedynie wówczas, gdy skarżący nie kwestionuje ustaleń faktycznych z I instancji, a jedynie ich wadliwą subsumcję pod konkretny przepis prawa materialnego. Jeżeli Sąd meriti nie poczynił ustaleń dotyczących wyczerpania przez oskarżoną znamion zarzucanych jej przestępstw i dokonał tego prawidłowo, co omówiono powyżej, nie sposób oczekiwać ażeby wbrew powyższemu miał skazać A. C. za przestępstwo z art. 216 § 1 kk, którego to przepisu obrazę zarzuca skarżący. Tłumacząc obrazowo: nie</p>		

ma znamion przestępstwa, nie ma skazania i zastosowania w skazaniu konkretnego przepisu KK.

Redakcja apelacji nie uwzględniała zatem wzajemnych zależności pomiędzy względными przesłankami odwoławczymi w procedurze karnej (art. 438 pkt 1-4 kpk). W postępowaniu odwoławczym nie obowiązuje zasada, że im więcej zarzutów w petitum, tym bardziej środek odwoławczy jest uzasadniony. Wręcz przeciwnie, jak już wskazano odebrać to należało jedynie jako sztuczny zabieg stylistyczno-redakcyjny. Meritum skarżonych kwestii i zagadnień w złożonej apelacji nie było tak wiele. Nie zawarto w niej uwag chociażby co do wykładni doktrynalnych przepisu art. 216 § 1 kk, rozbieżności w orzecznictwie dotyczących tegoż przepisu, itp. Przedmiotowa sprawa nie wymagała tego typu rozważań ani w I, ani w II instancji, na konieczność poczynienia tego typu rozważań nie wskazano także we wniesionej apelacji.

Kierując się wszystkimi przedstawionymi wyżej racjami, Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok uniewinniający oskarżoną A. C. utrzymał w mocy.

Wniosek

- o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji;

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Bezasadność zarzutu warunkowała bezasadność wniosku.	
--	--

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zaskarżony wyrok uniewinniający utrzymano w mocy w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Bezasadność wniesionej apelacji i brak okoliczności podlegających uwzględnieni z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
-----	-----
Zwięźle o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.-----
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.-----
Zwięźle o powodach uchylenia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Na podstawie art. 632 pkt 1 kpk oraz art. 13 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zasądzono od oskarżycieli prywatnych E. C. i P. C. na rzecz Skarbu Państwa po 60 (sześćdziesiąt) złotych opłaty za postępowanie odwoławcze.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżycieli prywatnych	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Cały wyrok	
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść	# w całości	

# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,		

	jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana